

För Luleås bästa!

Centerpartiets plan och budget 2023 – 2025

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Ekonomiska förutsättningar	4
Investeringar	4
Nämndernas budgetar	5
Kommunstyrelsen	5
Barn- och utbildningsnämnden	7
Socialnämnden	8
Kultur- och fritidsnämnden	9
Miljö- och byggnadsnämnden	10
Stadsbyggnadsnämnden	11
Kommunens bolag.....	12
Driftbudget, resultat och kassaflödesanalys.....	13
Yrkande	14

Sammanfattning

Vi vill se ett Luleå som driver utvecklingen framåt och medverkar i den nya gröna omställningen av industrin i Norrbotten. Kommunen är en viktig arena i en expansiv region där innovation och kreativitet ger en rik flora av små, medelstora och stora företag. En hållbar utveckling för Luleå förutsätter att hela kommunens resurser, både i staden och på landsbygden, tas tillvara. För att utveckla hela kommunen måste människors kreativitet, vilja och lokala envishet få komma till sin fulla rätt. En öppen kommun och en öppen attityd till andra och till varandra utgör grunden för vår demokrati. För att öka delaktigheten och engagemanget i kommunens beslutsfattande vill vi skapa fler möjligheter till lokala dialoger med invånarna. Det är viktigt att Luleåborna känner sig som en del av samhället och dess utveckling, samtidigt som de har möjlighet att påverka i sin egen vardag. Det finns goda förutsättningar för kommunen att växa och utvecklas. Utveckling sker dock inte av sig själv, utan det krävs ett målmedvetet arbete, ett tydligt ledarskap och en tydlig vision om hur vi vill utveckla Luleå. Det är ett arbete som ska göras i samverkan med invånarna och alla samhällsaktörer.

För att klara den gröna omställningen behövs arbetskraft. Detta kommer att kräva att vi blir många fler luleåbor. Vi måste därför jobba aktivt för att få människor att flytta hit och se till att såväl nya som gamla luleåbor trivs och stannar. Här krävs aktiva och genomtänkta satsningar. Vi måste inom de närmaste åren komma upp i en befolkningsökningstakt på minst 1 500 personer per år. Den utvecklingen sker inte av sig själv. Centerpartiets plan och budget innehåller konkreta förslag på hur vi når denna befolkningsökningstakt och säkerställer att kommunen kan ta den viktiga rollen som nav för regionens och landets utveckling.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Att hela kommunen ska växa! Vår fantastiska landsbygd är en stor tillgång och attraktionskraft när vi ska locka fler att flytta hit och välja att stanna kvar i kommunen. Samhällsservicen på landsbygden ska förbättras och byggandet av både villor och flerfamiljshus ska öka kraftigt både i staden och i byarna.
- Genomföra kraftfulla åtgärder för att förbättra företagsklimatet.
- Göra Luleå kommun klimatsmart.
- Satsa på rekrytering av arbetskraft till industri, skola, vård och omsorg.

Ekonomiska förutsättningar

Centerpartiets målsättning är att Luleå kommun ska ha 120 000 invånare år 2050. Det betyder att befolkningsökningstakten behöver vara 1500 personer per år. Fler invånare ger större skatteintäkter, men medför också större kostnader. Det ställer också krav på stora investeringar i infrastruktur, skolor, äldreboenden mm. Detta dokument innehåller en plan för hur dessa behov ska mötas med en oförändrad skattesats på 22,50 kr per 100 kr.

Skatteintäkter	2023	2024	2025
Skatteintäkter cirk 22:33	4 781 228	5 010 181	5 262 381
Statsbidrag cirk 22:33	642 773	672 660	665 828
Summa intäkter	5 424 000	5 682 841	5 928 209
Befolkningsökningsantagandet i budgeten	400	400	400
Förändrat befolkningsantagande	100	600	1 100
Befolkning efter förändring	500	1 000	1 500

Investeringar

Ett av kommunens ekonomiska mål är att våra nettoinvesteringar inte ska överstiga 10% av skatteintäkter och statsbidrag. Ska kommunen investera i större omfattning måste det finnas en plan för återbetalning av lån. Samtliga investeringar behöver prövas med avseende på vilken tillväxt de förväntas ge, där en investering som bedöms bidra lite till tillväxten skall prövas mot andra alternativ.

Centerpartiet bedömer att det är nödvändigt med investeringar överstigande 10% av skatteintäkter och statsbidrag under perioden 2023–2025 för att kunna öka befolkningen och möta behoven av arbetskraft.

Investeringsbudget	Investeringsplan			Egna förändringar			Investeringsbudget efter förändring		
	2023	2024	2025	förändr 2023	förändr 2024	förändr 2025	förändr 2023	förändr 2024	förändr 2025
KS/Kommunstab	65 200	43 500	43 500				65 200	43 500	43 500
KS/Kommunstab - övrigt	12 000	12 000	12 000				12 000	12 000	12 000
KS/Arbetsmarknadsförvaltning	200	200	200				200	200	200
KS/Räddningstjänst	7 000	3 250	4 000				7 000	3 250	4 000
KS/Kollektivtrafik	0	0	0				0	0	0
Barn- o utbildningsnämnd	135 800	345 000	395 000				135 800	345 000	395 000
Kultur o fritidsnämnd	46 200	72 400	41 150				46 200	72 400	41 150
Miljö- och byggnämnd	500	500	500				500	500	500
Socialnämnd	27 500	42 500	35 000				27 500	42 500	35 000
Stadsbyggnadsnämnd, ej VA	327 300	241 600	55 200	-25 000			302 300	241 600	55 200
Summa investeringar, skattefinansierade	621 700	760 950	586 550	-25 000	0	0	596 700	760 950	586 550
Stadsbyggnadsnämnd, avgiftsfinansierad VA	395 540	393 064	376 200				395 540	393 064	376 200
Summa investeringar nämnderna	1 017 240	1 154 014	962 750	-25 000	0	0	992 240	1 154 014	962 750

Nämndernas budgetar

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen behöver jobba aktivt med att öka inflyttningen till kommunen och säkra tillgången till arbetskraft. Vårt läge är vår stora tillgång, med rikliga naturresurser, stadens utbud av handel och kultur och landsbygdens boendemiljö och goda förutsättningar för lant- och skogsbruk. Centerpartiet vill förbättra möjligheterna och förutsättningarna att bo och verka i hela kommunen. Tillväxten ska ske såväl i staden som på landsbygden. Fördelningen med dagens 80% boende i staden och 20% på landsbygden ska förändras till 70% i staden och 30% på landsbygden. Byggnad på landsbygden måste därför uppmuntras och underlättas. Det lokala företagsklimatet i kommunen behöver utvecklas. Luleå kommun ska ligga i den övre kvartilen i Svenskt näringslivs ranking av lokalt företagsklimat.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Tillsätta en företagsombudsman för att förenkla kontakten mellan företagare och kommun.
- Förändra de kommunala upphandlingarna så att lokala och mindre leverantörer får bättre förutsättningar att lämna anbud.
- Snabba upp handläggning av ärenden som rör företag och företagande.
- Jobba på attityden gentemot företagare. Skicka välkomstbrev till alla nya företagare och se till att ge snabb service och tydliga vägar in. Se till att personal är tillgänglig för besök och telefonsamtal etc.
- För klimatets och jobbens skull i största möjliga mån upphandla närproducerade livsmedel.
- Kraven vid upphandling av mat till kommunens verksamheter ska motsvara minst kraven för svensk livsmedelsproduktion, i de fall livsmedel producerade i andra länder upphandlas.
- Ta fram en träbyggnadsstrategi för en effektiv och hållbar utveckling av kommunen.
- Förbättra förutsättningarna för centrumhandeln, bland annat genom att förädla gator och torg i dialog med fastighetsägarna, införa dygnet-runt-öppet i kommunens parkeringshus och förbättra tillgängligheten.
- Inrätta en studentsamordningsfunktion som får i uppdrag att tillsammans med universitet och näringsliv arbeta för att förbättra Luleå som studentstad, få fler studenter att välja Luleå som studieort och få fler studenter att stanna kvar efter examen.
- Upphandla fler tjänster inom kommunens verksamheter. Det kan handla om servicetjänster, lokalvård, vaktmästeri, trädgårdsmästeri etc. Detta förbättrar företagsklimatet genom att företagens kundunderlag utökas till att omfatta en blandning av kommunala verksamheter och privata kunder.
- Införa utmaningsrätt och möjliggöra alternativa driftsformer inom kommunens verksamheter.
- Uppmuntra till olika driftsformer i konkurrens inom offentlig service enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV), i första hand inom ordinärt boende (hemtjänst) och boende för äldre (serviceboenden).
- Ta fram en livsmedelsstrategi för Luleå som utvecklar och uppmuntrar närproducerad mat, utvecklar jordbruket och ökar självförsörjningsgraden.
- Införa samordnad varudistribution inom kommunen.
- Inrätta ett personalutskott i kommunstyrelsen som tar det politiska ansvaret för kommunens personalfrågor.

Förändring av budget jämfört med kommunstabens förslag

Förändringar	2023	2024	2025
Effektiviseringar	-5 000	-10 000	-15 000
Ökning av medel till "Ett hållbart och växande Luleå":			
- Studentsamordningsfunktion	1 000	1 000	1 000
Minskade bidrag till elitidrott	-1 200	-1 200	-1 200
Kommunbidrag 2023-2025	272 991	269 878	267 597

Barn- och utbildningsnämnden

Centerpartiet vill höja grundbemanningen i grundskolan till en nivå som är rimlig i jämförelse med snittet i kommungruppen större städer. Vi vill också återställa den nyligen sänkta barnpengen för förskolan och elevpengen för grundsärskolans fritidshem. Detta kräver en utökning av budgeten med 20 mkr och möjliggör att kvalitet och bemanning på förskolor och skolor motsvarar medelnivån i jämförbara kommuner. Detta är absolut miniminivå för att barnen ska få en god skolgång, personalen ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb, och för att Luleå kommun ska vara en attraktiv kommun för barnfamiljer.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Att skolor och förskolor ska finnas i olika storlekar och lokaliserade där barnen bor. Barn ska kunna gå och cykla till skolan själva från tidig ålder. Luleå ska ha en väl fungerande skolstruktur, och om förändringar i skolstrukturen måste göras ska de göras mycket varsamt. Grundtanken ska vara att behålla den fördelning av storlekar på skolor som vi har idag då den är väl genomtänkt.
- Tillhandahålla kommunalt finansierad skolskjuts till Vitåskolan för barn som bor inom närområdet.
- Införa ekonomiskt tillägg för små förskolor, skolor, pedagogisk omsorg och fritidshem.
- När nya bostadsområden planeras och byggs ska förskola och skola F-6 byggas i området.
- Öka andelen närodlat mat i skolan.
- Säkra närhet till förskolor i centrum. Bor man centralt ska man kunna klara sig utan bil.

Förändring av budget jämfört med kommunstabens förslag

Förändringar	2023	2024	2025
Höjd grundbemannning i grundskolan, återställning av barnpeng förskola, samt återställning av elevpeng för grundsärskolans fritidshem	20 000	20 000	20 000
Skolskjuts till Vitåskolan	500	500	500
Småskole-/småförskoletillägg	2 500	2 500	2 500
Demografisk volymökning	2 100	12 600	23 100
Kommunbidrag 2023-2025	2 049 298	2 063 078	2 085 706

Socialnämnden

Fler blir äldre samtidigt som det blir färre i arbetsför ålder. Demografiutvecklingen och kompetensförsörjningen i Socialförvaltningen är en av Luleå kommuns största utmaningar de närmaste åren. Centerpartiet vill göra arbetet i Socialförvaltningen attraktivt, så att fler vill ta anställning och stanna kvar. Detta vill vi göra genom att anställa mer baspersonal. Arbeten på äldreboenden, i hemtjänsten, på LSS-boenden, på psykiatriboenden, inom personlig assistans etc., är värdefulla, men också slitsamma. Vi har en hög andel korttidsfrånvaro och det är inte många som ser sig arbeta inom socialförvaltningen ett helt yrkesliv p.g.a. skiftarbete, låga löner och fysiskt och psykiskt tunga arbeten. Centerpartiet föreslår därför att baspersonal med månadslön i socialförvaltningen, t.ex. undersköterskor, vårdbiträden, stödassistenter, handledare och personliga assistenter samt personal inom psykiatri, ska få arbetstidsförkortning till bibehållen lön. Detta ska lösas genom att öka antalet anställda inom verksamheterna med 100 personer under planperioden.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Utöka baspersonalen med 100 nya anställda.
- Öppna 100 nya platser på boenden för äldre (serviceboenden) i byarna. En del av dessa kan gärna vara i privat regi enligt Lagen om valfrietssystem (LOV).
- Utveckla gruppboenden anpassade för barn och vuxna med funktionsnedsättningar.
- Förenkla för anhöriga och berörda som behöver kommunens tjänster genom en kontaktperson för hjälp med koordinering av stöd från olika aktörer.

Förändring av budget jämfört med kommunstabens förslag

Förändringar	2023	2024	2025
100 nya anställda	10 000	30 000	45 000
Kommunbidrag 2023-2025	1 946 859	2 000 164	2 033 988

Kultur- och fritidsnämnden

Luleå Kommun behöver växa kraftigt de kommande åren. Detta kommer främst att behöva ske genom inflyttning, kanske den största någonsin. Det kommer därför att ställas höga krav för att vuxna och barn ska integreras i samhället på bästa sätt. Centerpartiet vill att Luleå kommun skall vara bäst när det kommer till arbetet med kulturen, föreningslivet, idrotten och möjligheten till ett aktivt fritidsliv. Att skapa en attraktiv plats att leva och bo på är en hörnsten i samhällsbygget. Ledorden skall vara inspirera, inkludera och engagera.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Förbättra förutsättningarna för live-musiken. Utreda behov och möjlighet för en kommunfinansierad scen (fast eller ambulerande).
- Genomföra en total lokalinventering inom kultur- och fritidsförvaltningen. Samlingslokaler skall vara anpassade och finnas i hela kommunen.
- Sälja fastigheten Blackis.
- Utöka möjligheterna att besöka skärgården. Bygga besökshamn och stugor på fler öar.
- Öka turtätheten på befintliga båtlinjer.
- Utöka med båtturer i stadsfjärdarna.

Förändring av budget jämfört med kommunstabens förslag

Förändringar	2023	2024	2025
Försäljning av Blackis		-1 700	-1 700
Ökad turtäthet befintliga båtlinjer, ny båttur stadsfjärdarna	1 600	1 600	1 600
Kommunbidrag 2023-2025	336 099	340 706	344 930

Miljö- och byggnadsnämnden

För att göra det enkelt att bygga, bo, arbeta och driva företag i kommunen krävs snabb, rättvis och rättssäker myndighetsutövning. En kommun som lyfter fram företagsamheten och tillvaratar människors kreativitet och vilja skapar en bra plattform för utveckling. Vi måste förenkla och möjliggöra för människor att förverkliga sina drömmar och förädla det som finns. Det är avgörande för Luleås utveckling och det skapar fler jobb, nya företag och får fler företag att växa.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Fortsätta utvecklingsarbetet med pedagogisk myndighetsutövning.
- Öka personalstyrkan med 12 tjänster.
- Öppna en företagslina, där företag har en egen kontaktyta och handläggning.
- Utveckla byggdialogen.

Förändring av budget jämfört med kommunstabens förslag

Förändringar	2023	2024	2025
Pedagogisk myndighetsutövning, ökad tillgänglighet, etc.	4 000	4 000	4 000
Kommunbidrag 2023-2025	29 449	29 483	29 522

Stadsbyggnadsnämnden

Norrbottnen och Luleå är en tillväxtmotor i Sverige. Det brådskar att få fram ny mark till kommande industrietableringar. Det behövs en god infrastruktur. Bostäder måste byggas, företrädesvis västerut mot Boden. Då stadsbyggnadsförvaltningen arbetar i direktkontakt med invånare och näringsliv är det viktigt att verksamheten anpassas efter invånarnas önskemål vad gäller god tillgänglighet, effektiva rutiner, tydlig och bra information och respektfullt bemötande av kunnig personal. Förvaltningens uppgift är även att vara nära knuten till företagsutveckling och bostadsförsörjning. Tyngdpunkten i verksamheten ska därför ligga på faktorer som är avgörande för ett gott företagarklimat och tillskapande av attraktiva boendemiljöer.

Det finns områden i kommunens verksamhet där det går att effektivisera, sänka kostnader och samtidigt få en bättre kvalitet på tjänster och service för våra kommuninvånare. Exempelvis kan man bättre samnyttja personal, fordon, utrustning, lokaler och maskiner mellan de olika förvaltningarna. Frågan om energi och hur energi nyttjas har idag fått en viktigare betydelse i samhället. För att stimulera kommuninvånare att aktivt bidra till att hushålla med energin ska Luleå kommun föregå med gott exempel.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Ta fram lösningar för VA för byggande utanför stadskärnan.
- Underlätta byggande på platser som kräver enskilt avlopp och/eller vatten genom att införa ett bidrag på 100 000 kr till varje ny etablering.
- Inventera och skapa mark för företag/industri.
- Införa fler handikapparkeringar.
- Åtgärda skolvägar i hela kommunen som upplevs osäkra av skolpersonal och föräldrar.
- Öka budgeten för belysning på landsbygden.
- Utredda om kommunens fastigheter ska flyttas från nämnden till kommunägt bolag.
- Se över vilka verksamheter som skulle kunna läggas ut på entreprenad.
- Uppföra fler laddstationer för elbilar vid kommunens arbetsplatser och på kommunens parkeringsplatser.
- Att kommunen agerar förebild genom att installera solceller på fler av kommunens byggnader.
- Införa 3-30-300-regeln. Alla ska kunna se 3 träd från sitt hem, sin skola och sin arbetsplats, stadskvarter ska täckas av minst 30% träd, invånarna ska ha högst 300 m till ett grönområde.
- Fortsätta förvalta kommunägda skogar på ett för klimatet och samhället långsiktigt hållbart sätt. Detta innebär användning av skogsbruksmetoder som ger hög tillväxt och koldioxidinlagring när substitutionseffekter vägs in, att virke av god kvalitet produceras och att virkesvolymerna blir höga. Kommunen ska vara en medaktör och förebild i utvecklingen av skogsbruket.

Förändring av budget jämfört med kommunstabens förslag

Förändringar	2023	2024	2025
Effektivisering	-5 000	-10 000	-15 000
Belysning landsbygd	3 000	3 000	3 000
Bidrag enskilda VA-anläggningar	2 500	10 000	20 000
Kommunbidrag 2023-2025	245 852	261 197	271 935

Kommunens bolag

De kommunala bolagen utgör, liksom nämnder och förvaltningar, instrument för att bedriva kommunal verksamhet. Det yttersta syftet med verksamheten är att skapa nytta för kommunen och dess invånare. Verksamhet inom de kommunala bolagen ska bedrivas med helhetssyn och gemensamt mål för kommunens bästa.

Centerpartiet vill under planperioden

- Avyttra Nordiskt flygteknikcentrum.
- Utredda bildandet av ett bolag för förvaltning av alla kommunala fastigheter.

Driftbudget, resultat och kassaflödesanalys

Driftbudget 2023-2025 (tkr)

	Enligt prel ramar			Inklusive egna förändringar		
	2023	2024	2025	förändr 2023	förändr 2024	förändr 2025
KS/Kommunstabben	278 191	280 078	282 797	272 991	269 878	267 597
KS/Arbetsmarknadsförvaltning	115 043	117 013	117 285	115 043	117 013	117 285
KS/Räddningstjänst	70 556	70 996	71 352	70 556	70 996	71 352
KS/Kollektivtrafik	151 295	159 496	164 385	151 295	159 496	164 385
Barn- o utbildningsnämnd	2 024 198	2 027 478	2 039 606	2 049 298	2 063 078	2 085 706
Kultur o fritidsnämnd	334 499	340 806	345 030	336 099	340 706	344 930
Miljö- och byggnämnd	25 449	25 483	25 522	29 449	29 483	29 522
Socialnämnd	1 936 859	1 970 164	1 988 988	1 946 859	2 000 164	2 033 988
Stadsbyggnadsnämnd	245 352	258 197	263 935	245 852	261 197	271 935
Kommunrevisionen	2 893	2 972	3 040	2 893	2 972	3 040
Valnämnd	242	1 822	255	242	1 822	255
Överförmyndarnämnd	10 368	10 546	10 714	10 368	10 546	10 714
Summa nämnderna	5 194 947	5 265 051	5 312 908	5 230 947	5 327 351	5 400 708

Resultatbudget (tkr)	2023	2024	2025
Nettokostnad exkl avskrivningar	5 230 947	5 327 351	5 400 708
Finansförvaltningen	-238 235	-124 477	-109 019
Avskrivningar	372 291	399 317	431 539
Verksamhetens nettokostnader	5 365 003	5 602 191	5 723 228
Skatteintäkter och generella statsbidrag	5 424 000	5 682 842	5 928 209
Verksamhetens resultat	58 998	80 651	204 981
Finansiella intäkter	12 500	12 500	12 500
Finansiella kostnader	-61 428	-77 413	-98 844
Årets resultat	10 070	15 738	118 637
Finansiellt mål	75 000	100 000	100 000
Årets resultat i % av skatter och bidrag uppnår	0,19%	0,28%	2,00%

Kassaflödesanalys	2022	2023	2024
Årets resultat	10 070	15 738	118 637
Återförda avskrivningar	372 291	399 317	431 539
Återförda pensionskostnader (påverkar ej likviditet)	24 985	30 429	67 591
Kassaflöde från löpande verksamhet	407 346	445 484	617 767
Investeringar	-992 240	-1 154 014	-962 750
Årets kassaflöde, minus innebär upplåningsbehov	-584 894	-708 530	-344 983

Låneskuld 2022 (prognos)	-1 438 498
Utgående låneskuld efter upplåning	-2 023 392
	-2 731 922
	-3 076 905

Yrkande

Centerpartiet föreslår kommunfullmäktige att anta Centerpartiets förslag till plan och budget för 2023-2025, enligt detta dokument.

Luleå 2022-11-17

Carola Lidén

Arne Nykänen

Anne-Lie Ottosson

Eric Lundvall